

Den etiske fordring

En forsinket tak til Per Schultz Jørgensen for det moralske opråb i "Modet til protest", Psykolog Nyt 12/2006. Han beskriver en nutidig udvikling, som de fleste helst lukker øjnene for, og det gælder selvfølgelig også for psykologer, der i stigende grad "psykosomatiserer" samfundsmæssige problemer. Det gælder fx for trafikskader (WAD), de kemiske miljøskader (MCS) og de elektromagnetiske bivirkninger (EHS). Der er desværre tradition for psykosomatiske forklaringer, og det kan mennesker med malersyndromer tale med om. De fleste er døde nu, men de miljøskadede arbejdere blev ikke anerkendt af psykologer som hjerneskadede. Det var en skamlet på psykologfaget, og den skal nødig gentages.

Vi lever i en tid med retorisk inflation. Hvor risikosamfundet er blevet individualiseret, og hvor ansvaret for de globale "synder" lægges på den enkeltes skuldre som en selvforvaltning, selv om årsagerne kommer udefra og er politisk-økonomisk påtvungne. Nok kan vi selvforvalte os i forhold til alkohol og tobak, men vi kan ikke selvforvalte os ud af de eskalerende miljøbelastninger, der allerede har medført en kraftig stigning i "nye sygdomme" på grund af fx kemiske og usynlige elektromagnetiske påvirkninger. Men EU har givet den højteknologiske udvikling en første prioritet og har til gengæld nedprioriteret miljøet og sundheden.

WHO har desværre for lang tid siden indgået en "alliance" med både den globale medicinalindustri og med teleindustrien, så deres udmeldinger er i dag lidet troværdige, og da Sund-

hedsstyrelsen melder ud på et WHO-grundlag, må vi borgere søge informationer andetsteds.

Siden er "alliancen" udvidet til også de politisk-økonomiske magter, sådan som vi har set det omkring salget af 3G-licenserne, selv om virkningerne af selv samme højteknologi var og er ukendte – og især ukendte omkring børn.

Den danske teolog K.E. Løgstrup talte om "Den etiske fordring", og det er jo den, Per Schultz Jørgensen følger op på. Løgstrup påpegede, at vi ikke kun har ansvar for os selv, men også for "den anden", og "at vi holder andres liv i vores hænder". Jeg er enig, og den fordring lægger jo op til aktive handlinger, når ikke blot vi selv, men også andre er truet.

Selv har jeg valgt at gå bagom den højteknologiske propaganda og misinformation i et forsøg på at klarlægge realiteterne omkring uønskede bivirkninger i det trådløse samfund. Jeg har altid søgt at forebygge i mit kliniske børnearbejde, og jeg vil yde mit bidrag til mindske af EMF-skader på børn.

Heldigvis er jeg ikke bundet af loyalitet til en arbejdsplads, så jeg kan ligesom Per Schultz Jørgensen handle frit, og det er desværre ikke alle forundt, selv om vi formelt har ytringsfrihed. Det er et arbejde op ad bakke, for både myndigheder og teleindustrien misinformerer bevidst os borgere eller forbrugere, så vi kan holde fast i en teknologifascineret holdning ad modum videnskabsminister Helge Sander. Jeg vil gerne være et oplyst 3. vidne og må så leve med en upopularitet.

Tidligere medtænkte psykologer

samfundsfaktorer, og det kommer de forhåbentlig til igen, så vi kan komme fri at den psykosomatiske bølge, der ikke tager højde for, at psyke og soma kan spille sammen på forskellig vis og også som somatopsykiske dynamikker. Miljøreaktioner skal behandles som miljøbelastninger, og derfor skal der primært fokuseres på miljøet og ikke på den individuelle reaktion.

Men vi ved for lidt om de mange forskellige former for miljøbelastninger.

Blandt fødemiddelallergikere er der god erfaring med elimination af ikke talte miljøbelastninger, og hvad angår MCS og EHS må elimination også være en første udvej. Der er ingen grund til at inddrage hverken Liaison-psykiatrien eller psykosomatiske forklaringer, før end vi har kortlagt miljøbelastningerne og har konstateret, om der er en bedring efter en elimination, når og hvis en sådan er mulig.

Er emnerne fremmede for dig? Da kig ind på hjemmesiderne www.powerwatch.org.uk/gen/resource.asp, på www.feb.se og på www.mcs-danmark.dk.

Bente-Ingrid Bruun